

Een van de jongens – Cees van Lotringen

Proloog

‘Kijk, daar heb je de man van vijfenvijftig miljoen,’ zegt Charles Zwolsman, terwijl Bakker in de gevangenis van Nieuwegein naast hem in de kappersstoel gaat zitten. Zwolsman houdt het maandblad Quote boven zijn hoofd. ‘We staan er allebei in,’ zegt hij. Zwolsman staat erin vanwege zijn leven als drugsbaron, Bakker als een veroordeelde witteboordencrimineel, die voor tientallen miljoenen de fiscus zou hebben opgelicht en nu een onvoorwaardelijke gevangenisstraf uitzit. Dat Bakker in Quote wordt genoemd, maakt dat Zwolsman hem voor vol aanziet. Zwolsman is een paar jaar jonger dan de drieënzestigjarige Bakker. Hij is een zware jongen. Bakker herkent hem gemakkelijk van de foto's uit de kranten, maar hij heeft de afgelopen dagen gedaan alsof hij niet wist wie hij was.

Charles Zwolsman is geboren in Oostzaan en moest trouwen toen hij een meisje zwanger had gemaakt. Zijn familie kocht een bloemenstalletje voor hem en binnen enkele jaren had hij een groothandel in bloemen, Zwolbloem op de bloemenveiling van Aalsmeer. Toen het bedrijf in 1984 failliet ging, stapte hij in de drugshandel. Daar was hij mee in aanraking gekomen op het racecircuit van Zandvoort. Er ontstond een bende, tot zestig man groot, die hasj uit Marokko in koelvrachtwagens naar Nederland smokkelde. Een deel daarvan werd getransporteerd naar Engeland. Zwolsman zou wel honderdzestigduizend kilo hebben gesmokkeld. In 1988 werd hij daarvoor opgepakt en zou zijn organisatie hebben blijven leiden vanuit de gevangenis. Daarbij zou hij het ongehoorde aantal van 14.300 telefoontjes hebben gepleegd. Hij kwam vrij, maar is vervolgens weer opgepakt. Dit keer op verdenking van hennepeteelt in kwekerijen in Nederland en om hasjsmokkel naar Engeland, Ierland, Spanje, Luxemburg, Frankrijk en België. Daarbij zouden grote geldbedragen zijn witgewassen.

Zwolsman en Bakker hebben elkaar leren kennen bij de computercursus. Bakker doet daaraan mee omdat hij een digibeet is en vindt dat het nu - in de herfstdagen van zijn leven – echt tijd wordt om te leren omgaan met een computer. Zwolsman gebruikt zijn tijd en de computer om brieven te schrijven aan advocaten. E-mails versturen vanuit de gevangenis is onmogelijk, zodat hij de brieven uitprint en in een gesloten enveloppe verstuurt aan de raadsman. Twee dagen na het bezoek aan de kapper zitten Zwolsman en Bakker weer naast elkaar. Dit keer in een discussiegroep die het Humanistisch Verbond de gevangenen aanbiedt. De discussie staat onder leiding van twee aantrekkelijke jonge vrouwen. Zij proberen het gesprek aan de gang te houden over een door de gedetineerden voorgesteld onderwerp. Er zitten negen mannen in de kring bij elkaar. Zwolsman en Bakker zijn degenen die het gemakkelijkst praten over hun leven. Maar tijdens de discussie wordt al snel duidelijk dat Zwolsman minder strijdvaardig is dan de buitenwereld denkt. Waar hij vooral grote moeite mee heeft is dat zijn bezoek voortdurend wordt verhoord, gefouilleerd en afgeluisterd. Hij vindt dat justitie hem treitert en alle middelen gebruikt om hem het leven zuur te maken. Zwolsman zegt dat hij liever zijn gevangenisstraf in Spanje uitzit dan in Nederland.

In de loop van de tijd krijgt Bakker sympathie voor hem. Zwolsman is geen opschepper. Bovendien zegt hij dingen die hem vol tussen de ogen raken. ‘In de gevangenis is geen leven, alleen een bestaan,’ zegt Zwolsman. Bakker kan zijn woorden na zijn maandenlange gevangenisstraf onderschrijven. Als je geen nuttige tijdbesteding hebt of niet in staat bent tot mediteren, dan word je hier volgens hem compleet gek – beter gezegd: gek gemaakt. Als er vlak voor Sinterklaas weer een discussiebijeenkomst onder leiding van de twee vrouwen plaatsvindt, krijgen de deelnemers een chocoladeletter en een kleine zakagenda voor het jaar 2011. Opnieuw deelt Zwolsman een rake opmerking uit. Over de zinloosheid van het gevangenisbestaan: ‘Liever rechttop sterven dan op je knieën leven.’ Als Bakker is overgeplaatst van Nieuwegein naar een halfopen inrichting, leest hij begin 2011 het bericht dat Charles Zwolsman is overleden in de cel. Over de doodsoorzaak worden geen mededelingen gedaan. Hij had al geen leven, maar nu ook geen bestaan meer.